

زمزمه‌های آموزش‌های جنسی در مدارس بالا گرفته است

تابویی که باید شکسته شود

ریحانه جولایی

دور کشور ما موضوعات جنسی، تابویی همیشگی است که هیچ نهادی علاقه‌ای ندارد تا نقش آموزشی آن را به عهده بگیرد. در عین حال نادیده گرفتن ضرورت این موضوع، طی سال‌های اخیر مشکلات زیادی را در جامعه ایجاد کرده است. دو نهاد اصلی تربیتی یعنی خانواده و مدرسه هم همیشه سعی کرده‌اند از بار مسئولیت آموزش این مسائل شانه خالی کنند و همین موضوع باعث می‌شود نوجوانان از مسیرهای نادرست با ما فاهیم جنسی آشنا شوند؛ آشنایی‌های نادرستی که در نوجوانی و بزرگسالی نمود پیدا می‌کند و آسیب‌های جبران‌ناپذیری به فرد دیگر افراد جامعه می‌رساند. خانواده‌بانگه‌سنبتی و بیشتر با تاکید

بر شرم و حجب و حیا موضوعات جنسی را از کودکان و نوجوانان مخفی می‌کند و به هنگام مطرح شدن سوالاتی از جانب کودکان رانفنی و انگار می‌کند کودک را ترغیب می‌کند که پرسیدن این گونه سؤال هاقبح دارد و مدرسه هم در بیشتر موارد اصلاً به این موضوع ورود نمی‌کند و همین باعث می‌شود تا کودکان و نوجوانان در سنین کنجکاوی جنسی از راه‌های نادرست پاسخی برای سؤال‌های جنسی خود پیدا کنند.

تمام سنین نیازمند آموزش جنسی هستند

همان طور که می‌دانید، تربیت جنسی کودک یکی از مهم‌ترین و حساس‌ترین مسائلی در حوزه‌های تربیت است زیرا نقش مهمی در آینده و سعادت کودک دارد. ماهواره و اینترنت، از ویژگی‌های عصری است که در آن زندگی می‌کنیم و به نظر می‌رسد برای جلوگیری از آسیب‌های آنها باید آگاهی و تربیت جنسی را از طریق صحیح به فرزندان منتقل کنیم.

زمانه‌ای که در آن زندگی می‌کنیم عصر اطلاعات و سرعت است و بچه‌های

مافزندهمین زمانه‌اند طوری که دیگر به این راحتی نمی‌توان سرنوشت آن‌ها را از همان کودکی تا بزرگسالی و پیری خواند. دنیا پیچیده شده و از خیلی‌ها می‌شنویم که پیچیدگی و آلودگی دنیای مدرن را بهانه می‌کنند، برای توجیه ناآگاهی‌شان از چیزهایی که باید به فرزندانشان بیاموزند. آموزش در خصوص تربیت جنسی کودکان در تمام مراحل سنی باید صورت بگیرد و به سن خاصی نمی‌شود اشاره کرد. از دوران پیش از دبستان، دبستان، دوران بلوغ، جوانی، میان‌سالی و حتی سالمندی این آموزش‌ها لازم است. البته شکل آن در هر دوره متفاوت است. برخی آسیب‌ها علاوه بر این که جسم کودک را به شدت تهدید می‌کند، سلامت روان او را هم با مشکلات جبران‌ناپذیری مواجه خواهد کرد که آسیب‌های جنسی از همین دسته است.

با این اوصاف در سال‌های اخیر تربیت و بالابردن اطلاعات جنسی نوجوانان از طریق کانال‌های ایمن از اهمیت بسیار زیادی برخوردار است. جلب موافقت مسئولان مدارس برای برگزاری کلاس‌هایی تحت عنوان «آموزش بهداشت بلوغ» کار آسانی نیست. بسیاری از مدیران با این امر مخالفت کرده و با بستن چشم بر واقعیت‌های موجود، نیاز به چنین برنامه‌های آموزشی را اکتفا می‌کنند. علت مخالفت بیشتر مخالفان این است که به اشتباه تصور می‌کنند آموزش آمیزش جنسی است و می‌ترسند با مطرح شدن این مسائل، چشم و گوش دانش‌آموزان باز شود و فساد کشیده شوند؛ در حالی که به نظر می‌رسد عکس آن صادق است.

آموزش جنسی باید از کودکی آغاز شود

سال‌هاست که کارشناسان و روانشناسان از کاهش سن بلوغ، افزایش ایندز در اثر ارتباطات جنسی، حتی افزایش بیماری‌های جنسی دختران

و بسیاری دیگر از خطرات ناشی از بیماری‌های جنسی برای نوجوانان هشدار می‌دهند و متأسفانه در این شرایط هیچ بحثی از اطلاع‌رسانی و آگاهی بخشی مسائل جنسی در مدارس و نظام آموزشی مادیده نمی‌شود و صحبت از این مسائل در مدرسه، همچنان تابو تلقی می‌شود.

بیشتر کارشناسان این حوزه معتقدند آموزش و تربیت جنسی کودک باید از ۴ سالگی شروع شود چرا که در این سن کودکان با اعضای بدن خود آشنایی شونده و بچه‌ها باید بدانند کسی حق ندارد به او نزدیک شود و هر کسی نتواند با محبت و یکسری مقدمات دیگر به او تعرض کند. باید با ایجاد فضایی ایمن آموزش‌ها را به او منتقل کرد.

در واقع آموزش جنسی متناسب با سن کودکان، ملاحظات ویژه خود را می‌طلبد. برای مثال، نوع آموزش مسائل جنسی در دوره ابتدایی حداقل باید شناخت فیزیولوژی بدن باشد و اینکه دانش‌آموز بتواند در مقابل خواسته‌های نامشروع دیگران، «نه» بگوید و در صورت بروز این اتفاق، بتواند این مسئله را با بزرگ‌تر خود در میان بگذارد. در این زمانه بیشتر دانش‌آموزان از طریق ویدئوهای که در شبکه‌های اجتماعی دیده‌اند، اطلاعاتی غلط از مسائل جنسی دارند و درباره آن با هم صحبت می‌کنند. وقتی این آموزش‌ها اصلاً در مدارس ایران وجود ندارد، کودکان اطلاعات غلط کسب می‌کنند و در نتیجه، در برابر خواسته‌های هولناک افراد آزارگر، توان دفاع از خود را ندارند.

آزارهای جنسی دلیل ناآگاهی نوجوانان

البته چندسالی می‌شود متصدیان حوزه آموزش و پرورش از اهمیت آموزش‌های جنسی در مدارس باخبر شده‌اند و صحبت‌هایی در این رابطه شنیده می‌شود.

سال ۱۳۹۳ آزار جنسی ناظم مدرسه‌ای در شهرک دانشگاه علیه تعدادی از دانش‌آموزان، باعث شد بار

وارد می‌شوند که خودشان متوجه این مسائل نیستند.

هنوز چند ماهی از این ماجرا نگذشته بود که این خبیر روی خبرگزاری هاقرا گرفت: «معلم‌ورزش مدرسه‌ای در جنوب تهران، با شکایت ۱۴ دانش‌آموز به اتهام کودک‌آزاری و سوءاستفاده از دانش‌آموزانش به دستور قضات دادگاه کیفری استان تهران بازداشت شد». خبرهای مربوط به آزار جنسی دانش‌آموزان در مدرسه و نیز کودک‌آزاری (انواع تنبیه و رفتارهای خشن، آزار جنسی و تعرض) در محیط‌های خارج از مدرسه، در این سال‌ها نه تنها کم نشده، بلکه رو به افزایش نیز بوده است.

ماجرای تعرض ناظم مدرسه‌ای در غرب تهران هم که هنوز از خاطره‌ها پاک نشده است، رویدادی هولناک که نامی را برای دانش‌آموزان و والدین آن‌ها در مدرسه و اجتماع رقم می‌زند. مواجهه افکار عمومی در برابر این اتفاقات، حکایت از وجود مشکل عمده‌ای در ساختار آموزشی کشور دارد؛ آن فقدان آموزش‌های جنسی مناسب در مدارس کشور است. وقایع تکان‌دهنده مربوط به آزار جنسی دانش‌آموزان در مدرسه و خارج از مدرسه، نشان می‌دهد کودکان قربانی، ابتدایی‌ترین آموزش‌های لازم درباره حفظ حریم خصوصی خود را نیز ندیده‌اند؛ در حالی که اگر این آموزش‌ها در ساختار آموزش رسمی کشور وجود داشت، شاید کودکان بهتر می‌توانستند در برابر این تعرض‌ها از خود محافظت کنند.

آموزش‌های جنسی در مدارس آغاز می‌شود؟

حالا انگار پس از نقدهای زیادی که در این رابطه شده بود آموزش و پرورش نگاه جدی‌تری به این موضوع پیدا کرده است. روز گذشته رئیس پژوهشگاه مطالعات وزارت آموزش و پرورش گفت: این پژوهشگاه در صدد است راهبردهای مشخصی را علاوه بر تبیین مفهومی، در حوزه تربیت جنسی دانش‌آموزان طراحی و تدوین کند و در نهایت این راهبردها را اجرا دهد.

او در این مصاحبه درباره آموزش و پرورش برای آموزش مسائل جنسی در مدارس گفت: «آموزش و پرورش برنامه‌ای در این باره دارد، ولی به معلمان پرورشی‌ای که مادر یا پدر باشند، این آموزش‌ها را می‌دهیم، نه کسانی که مجردند. اشکال ما این است که آدم‌هایی به این آموزش‌ها

روز گذشته رئیس پژوهشگاه مطالعات وزارت آموزش و پرورش گفت که این پژوهشگاه در صدد است راهبردهای مشخصی را علاوه بر تبیین مفهومی، در حوزه تربیت جنسی دانش‌آموزان طراحی و تدوین کند و در نهایت این راهبردها را اجرا دهد

مطرح و پرداخته شده است. برنامه‌ریزی درسی بر اساس سند تحول بنیادین باید بر اساس ویژگی‌ها، متناسب با مخاطب، جنسیت و خصوصیات فرهنگی و زبانی صورت گیرد. رئیس پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش معتقد است که باید بر اساس ویژگی‌های جنسی مخاطبان آموزش و پرورش محتوای آموزشی تولید کند و از سوی دیگر روش‌های تربیتی طراحی و تدوین شود. به گفته کریمی آموزش و پرورش بر مبنای ویژگی‌های مخاطبان باید طراحی، برنامه‌ریزی درسی و تدوین محتوا را انجام دهد، اگر ویژگی‌های جنسی دانش‌آموزان در برنامه‌های درسی لحاظ نشود، تربیت خالصی از ابعاد منطقی و مدرن می‌شود.

او همچنین خاطر نشان کرد: گاه ممکن است در برخی از بخش‌ها، برنامه‌ها به صورت سلیقه‌ای اعمال شود یعنی در یک طرح یک اصل کمتر مورد توجه قرار گیرد، به‌طور مثال در بحث طرح تربیت جنسی، بخشی از نظام آموزشی بر اساس سلیقه خود بیشتر به محتوای مردانه پیراژ داما بنیادین و از آنجمله بر این است که مخاطب که همانا دانش‌آموزان هستند در برنامه‌ریزی درسی رعایت شود. کریمی در ادامه اضافه کرد: برای طرح تربیت جنسی مطالعات بسیاری صورت گرفته و راهکارهایی ارائه شده اما این راهبردها باید به صورت مدون طراحی و ابلاغ شود، همچنین در مراجع مربوطه تصویب شود تا زمینه اجرایی پیدا کند. لازم به ذکر است، پیش از این مهدی نوبادهم دبیر کل شورای عالی آموزش و پرورش، از تنظیم پیش‌نویس طرح تربیت جنسی خبر داده و اعلام کرده بود که این موضوع در دستور کار شورای عالی انقلاب فرهنگی قرار گرفته است.

بنا بر گفته‌های او این طرح با مشارکت همه دستگاه‌های مرتبط از جمله آموزش و پرورش، وزارت بهداشت، کمیسیون حوزوی شورای عالی انقلاب و فرهنگی، معاونت امور زنان ریاست جمهوری و برخی دیگر از دستگاه‌ها تنظیم شده و در پیش‌نویس طرح تربیت جنسی به فرصت‌ها و تهدیدهای آموزش جنسی به دانش‌آموزان پرداخته شده است که به عنوان یک ضرورت و پدیده اجتماعی باید مورد توجه قرار گیرد.

بنا بر گفته‌های او این طرح با مشارکت همه دستگاه‌های مرتبط از جمله آموزش و پرورش، وزارت بهداشت، کمیسیون حوزوی شورای عالی انقلاب و فرهنگی، معاونت امور زنان ریاست جمهوری و برخی دیگر از دستگاه‌ها تنظیم شده و در پیش‌نویس طرح تربیت جنسی به فرصت‌ها و تهدیدهای آموزش جنسی به دانش‌آموزان پرداخته شده است که به عنوان یک ضرورت و پدیده اجتماعی باید مورد توجه قرار گیرد.

از گوشه و کنار

کمیته معلم، تهران را تهدید می‌کند

مدیر کل آموزش و پرورش شهر تهران گفت: امسال حدود ۱ میلیون و ۲۰۰ هزار نفر دانش‌آموز در کلاس‌های شهر تهران حاضر خواهند شد و با احتساب کلاس‌های مدارس غیردولتی ۴۱ هزار کلاس درس آماده حضور دانش‌آموزان در شهر تهران خواهند بود. به گزارش ایسنا، عبدالرضا فولادوند اضافه کرد: این دانش‌آموزان در ۴ هزار نقطه از مدارس توسط ۵۶ هزار همکار فرهنگی ماکر تعلیم و تربیت در شهر تهران را پیگیری خواهند کرد. او ادامه داد: در مورد ساماندهی نیروی انسانی با توجه به خروج ۷ هزار نیرو به دلایلی همچون بازنشستگی از مجموعه آموزش و پرورش شهر تهران و تنها ورود ۴۹۰ نفر از همکاران به این مجموعه تناسب مناسبی وجود ندارد و متأسفانه بحران نیروی انسانی تهران را تهدید می‌کند. این موضوع را اعلام کردیم و تلاش خواهیم کرد که در سطح تهران مشکلات را در این حوزه برطرف کنیم.

شناور شدن ساعات کار ادارات جهت کاهش ترافیک مهرماه

امسال مهرماه تهران با وضعیت غیرقابل پیش‌بینی روبرو شده است. طبق قوانین جدید ترافیکی، مردم می‌توانند در هر فصل ۲۰ روز به صورت رایگان در محدوده آلودگی هوا تردد کنند و احتمال دارد ترافیک مهرماه به دلیل این معافیت، در تهران گره بخورد. به گزارش خبرآنلاین، معاون حمل‌ونقل و ترافیک شهرداری تهران گفت: ترافیک در زمان اجرای طرح جدید کنترل ترافیک در تابستان ۹۸ نسبت به تابستان ۹۷ کمتر شده و انتظار می‌رود در مهرماه امسال هم نسبت به گذشته، تردد مردم کمتر شود. محسن پورسید آقایی ادامه داد: طبیعتاً است در مهرماه، ترافیک نسبت به تابستان افزایش می‌یابد، ولی مهرامسال را باید نسبت به مهر پارسال سنجید. طبیعتاً است اگر در دو ماه آغاز طرح جدید، تیرماه را نسبت به تیرماه سال قبل و مرداد امسال را نسبت به مرداد پارسال بسنجیم و این سنجش نشان می‌دهد ترافیک کاهش یافته است. او درباره تمهیدات دولتی برای کاهش ترافیک در مهرماه ۹۸ هم گفت: ما پیشنهاد شناور شدن ساعات کار بانک‌ها و ادارات را به هیئت دولت داده‌ایم. طبق این پیشنهاد، ساعات کار تمام دستگاه‌های اجرایی و بانک‌ها از ۹ تا ۹ صبح شناور باشد و بعد از ظهر هم چرخش شناور باشد. ما اخیراً نامه را به هیئت دولت فرستادیم و در صحبت‌های اولیه، ممانعتی ندیده‌ایم، ولی هنوز رسماً چیزی به شهرداری ابلاغ نشده است.

هر ساعت ۲ نفر در تصادفات جان می‌بازند

رئیس پلیس راهور ناجا گفت: در این چند ماه اخیر، روزانه ۴۵ تا ۶۵ نفر در کشور بر اثر تصادفات جان خود را از دست داده‌اند؛ یعنی تقریباً هر ساعت ۲ نفر جان خود را از دست می‌دهند. به گزارش مهر، سردار سید کمال هادیانفر رئیس پلیس راهور ناجا اظهار کرد: ما در چهار ماهه اول سال جاری بر اساس آمار دریافتی از پزشکی قانونی بالغ بر ۵ هزار و ۸۳۳ نفر از هم‌وطنان در جاده‌های کشور و یاد معابر شهری بر اثر تصادفات جان خود را از دست دادند. از این تعداد ۴ هزار و ۳۹۷ نفر در جاده‌ها و هزار و ۴۳۶ نفر در شهرها جان خود را از دست دادند. او ادامه داد: تقریباً ۱۲۳ هزار و ۶۳۴ نفر بر اثر تصادفات مصدوم (مجروح) شدند که نسبت به سال قبل صفر بوده است یعنی نه افزایش و نه کاهش داشته‌ایم. رئیس پلیس راهور ناجا گفت: بر اساس آمار فوتی سر صحنه حدود ۵۳ درصد است که ۶ درصد در حین انتقال فوت می‌کنند که نسبت به مدت زمان مشابه سال قبل نیم درصد کاهش داشته است و فوت در بیمارستان حدود ۲/۴۰ درصد است که نسبت به مدت مشابه سال قبل یک درصد کاهش داشته است. سردار هادیانفر تصریح کرد: ۷/۲۵ درصد واژگونی در جاده‌ها داشته که این عدد در برخی روزهای پرتردد افزایش داشته است.

آب‌های دائمی مانند دریا، خزر، دریاچه ارومیه و ... تعلق دارد. باید توجه داشت این اعداد بر اساس دیتاهای سال ۲۰۱۵ تهیه شده‌اند و می‌توانند بر اساس مشاهدات ماهواره سنتینل برای سال‌های اخیر آپدیت شوند.

همچنین باید توجه داشت پاره‌ای از رده‌ها امکان دارد به علت عدم مشاهدات زمینی کافی در هم ادغام شده باشند و به عنوان مثال قسمتی از تالاب‌ها به علت وجود آب دائمی در آن‌ها در کلاس آب‌های دائمی قرار گرفته باشند. در نتیجه درصدهای ذکر شده می‌توانند کمی خطا هم داشته باشند و مطلق نیستند، ولی شمایل کلی از وضعیت فعلی را به تصویر می‌کشند.

مساحت کل ایران معادل ۳ میلیون هکتار دارای پوشش جنگلی در نواحی جنوب دریا خزر است. مابقی حدود ۱۰۳ میلیون هکتار (معادل ۶۱.۵۵ درصد) بیابان، ۳۱۰ میلیون هکتار (معادل ۱۸.۴۸ درصد) علفزار و استپ، ۱۸ میلیون هکتار (معادل ۱.۰۸۸ درصد) کشاورزی، ۴ میلیون هکتار (معادل ۰.۲۹۱ درصد) درختچه زار، و تنها ۱۶۷۰۰ هکتار معادل یک‌صدم درصد مساحت کل ایران تالاب است. حدود ۳.۷ درصد مساحت ایران نیز به محدوده

وسعت ۱۶ میلیون هکتاری جنگل‌های ایران؛ افسانه‌ای غیر واقعی؟

مهدی معترف، استاد دانشگاه لاینتر هانوفر آلمان

مسئله کاربری زمین و تعیین محدوده دقیق پوشش‌های جنگلی، کشاورزی، بیابانی و ... از اهمیت بسیار بالایی در تدوین برنامه‌ریزی‌های کلان جهت حصول به توسعه پایدار برخوردار است. کمتر کسی است که امروزه به جایگاه ویژه جنگل‌ها در چرخه زیست‌محیطی و هیدرولوژی و نقش مؤثر آن‌ها در کنترل پدیده‌هایی مانند سیل و فرسایش آگاهی نداشته باشد. اطلاع دقیق

از وضعیت کاربری اراضی و تعیین محدوده‌های کشاورزی، جنگلی، مرتع و شهری خود یکی از مهم‌ترین پارامترهای مدیریت جامع آب و خاک در حوزه‌های آبخیز و همچنین ساماندهی حوزه‌های بالادست و پایین دست‌سدهای بزرگ به شمار می‌رود.

البته تعیین دقیق این محدوده‌ها همواره مورد مناقشه دستگاه‌های اجرایی در ایران بوده است. امری که امروزه با گسترش تکنولوژی ماهواره‌ای بسیار سهولت یافته و می‌تواند تخمین‌های اشتباه

گذشته در برنامه‌ریزی‌ها را مورد بازنگری اساسی قرار دهد. در حالی که در پارهای از اظهار نظرهای مسئولین اجرایی اعداد ۱۴ میلیون هکتار و ۱۶ میلیون هکتار، ۲ را به عنوان سطح پوشش جنگلی در ایران نام برده‌اند، جدیدترین نقشه‌های کاربری اراضی که برای کل دنیا توسط آژانس فضایی اروپا بر اساس مشاهدات ماهواره‌ای Proba-V انتشار یافته است، تصویر وار قلمی کاملاً متفاوت از اعداد ذکر شده در بالا ارائه می‌کند.

بر اساس این نقشه‌ها، تنها ۱.۹۶ درصد از